

GANZEN IN HET GOOI

Trijnke Stoker

Inleiding

Bij het lezen van artikelen over het voorkomen van ganzen in Nederland valt het op, dat er nauwelijks pleisterplaatsen in Noord-Holland bekend zijn en zeker over ons werkterrein wordt nooit iets gemeld. Ik ben eens in het waarnemingsarchief van de VWG gaan snuffelen met het volgende resultaat.

Voorkomen per soort

Grauwe Gans (*Anser anser*)

In de 16e eeuw was de Grauwe Gans vermoedelijk een gewone broedvogel in Nederland (*Ardea* 15:150). Ongetwijfeld heeft de soort gebroed in het laagveengebied om de Vecht en de daarin voorkomende meren (Horster- en Naardermeer). Wanneer en om welke redenen hier verandering in kwam is niet bekend.

De oudste waarneming in ons werkgebied is uit 1918. Er broedde een paar bij het Naardermeer. Totaal werden er 6 ex. gezien. Iedere morgen vlogen ze naar de Nw. Keverdijkse Polder om er te fourageren (Club Ned. Vogelkundigen no. 8). In de A.M.N. (= Avifauna van Midden-Nederland zie lit.) wordt over broeden niets vermeld.

De laatste jaren broedt de soort weer min of meer regelmatig in ons werkgebied. Het is niet bekend of deze vogels uitgezet zijn of een gevolg zijn van de uitbreiding van de populatie in Zuidelijk Flevoland. Afgelopen zomer broedden waarschijnlijk 2 paar in het Hol te Kortenhoeve. Er zijn tenminste 6 jongen gezien.

's Zomers worden ook buiten het Hol geregeld groepjes Grauwe Ganzen waargenomen. De A.M.N. vermeldt nog een overzomer van een Grauwe Gans in de Heintjesrak- en Broekerpolder in 1970.

Doortrekken van Grauwe Ganzen vindt vooral plaats in de maanden oktober en februari.

Van vroeger zijn gegevens bekend van regelmatig pleisterende Grauwe Ganzen in de Eempolders. Zo werden daar in 1939 "duizenden ganzen, vooral Grauwe Ganzen" gezien. In latere jaren liep het aantal pleisterende Grauwe Ganzen sterk terug. Zo nu en dan werd een tiental waargenomen (A.M.N. blz. 120).

Ook na 1970 worden nog geregeld tientallen Grauwe Ganzen in de Eempolders gezien. In februari 1978 zelfs honderden.

Ook zien we de laatste jaren in andere gebieden meer Grauwe Ganzen. In de Noordpolder beoosten Muiden en op de Hilversumse Meent worden soms enkele honderden exemplaren waargenomen. Ook in de Heintjesrak- en Broekerpolder en in de Aetsveldse Polder wordt een enkele maal een honderdtal Grauwe Ganzen gezien.

In de Loenderveense Plas worden vooral in de maand oktober Grauwe Ganzen aangetroffen.

Van de Oost-Europese ondersoort Anser anser rubrirostris (herkenbaar aan een dikke, roze snavel) zijn uit ons gebied geen waarnemingen bekend.

WAARNEMINGEN GRAUWE GANS

16 aug 1918	5ex Naardermeer, foura- rend in de Nw. Keverdijksche polder	20 sep	1ex Naarderbos
1918	1 bp+6ex Naardermeer	1 feb 1975	125ex Eempolder
20 dec 1939	1000 den Eempolder	9 mrt	1 ex Naarden:meertje van Vlek
3 jan 1958	25ex Eempolder	31 jan 1976	15ex Ankeveen
26 mrt	200+175ex Tienhovens Kanaal	6 mrt	80ex Heintjesrak&Broekerpolder
27 sep	32+17ex Eempolder	19 jun	2ex Eempolder
7 jun 1963	17ex Naarden	31 okt	5ex Loenderveense Plas
19 jun 1966	7ex Naarden	16 nov	100ex Heintjesrak&Broekerpolder
28 okt 1967	12ex Huizerkust	18 dec	13ex Eempolder
9 dec	5ex Vogelres.Eempolder	24 dec	2ex rond Naardermeer
11 feb 1968	7ex kust Eempolder	22 jan 1977	5ex Loenderveense Plas
22 mei	+22ex IJsselmeerkust Valkeveen	19 mrt	1ex Eempolder
14 sep	21ex Muiderberg	13 mei	8ex Aetsveld
14 sep	2ex Muiderberg	11 feb 1978	400ex Eempolder-n
25 sep	29ex Het Hol	11 feb	485ex Eempolder-n
25 dec	2ex Huizermeent	12 feb	10ex Loenderveense Plas
17 apr 1970	1ex) weiland grenzend aan	14 feb	1ex Hilversumse Meent
21 mei	1ex) Holl.Ankeveense plas	15 feb	7ex Hilversumse Meent
21 feb 1971	36ex Eempolder	17 feb	8ex Hilversumse Meent
14 mrt	8ex Eempolder	18 feb	200ex Hilversumse Meent
26 apr	1ex Huizen	4 mrt	5ex Hilversumse Meent
1 feb 1972	180ex Noordpolder	19 mrt	1ex Eempolder
5 feb	650ex Hilversumse Meent	15 apr	1ex Kromme Rade
26 feb	365+165ex rond Naardermeer	29 sep	25ex "
8 jan 1973	240ex Grauwe/Riet Noordpolder	10 okt	27ex Loenderveense Plas
12 jan	80ex Noordpolder	26 okt	24ex "
12 jan	135 Grauwe/Riet Aetsveldse Polder	17 dec	22ex "
13 jan	145 Grauwe/Riet Heintjesrak en Broeker Polder	11 feb 1979	3ex Nw Keverdijksche Polder
22 feb	120ex Noordpolder	23 feb	40ex Berensteinseweg-'sGraveland
13 okt	14ex Zanddijk	24 feb	7ex Hilversumse Meent
15 jan 1974	11ex Heintjesrak&Broekerpolder	26 feb	4ex Horstermeer
21 jan	500 Grauwe/Riet " "	5 mrt	7ex Noordpolder
6 feb	600ex Heintjesrak met Rietganzen	5 mrt	50ex "
5 mrt	16+24ex Eempolder-n	2 apr	3ex Nw Keverdijksche Polder
16 mrt	26ex Zanddijk	7 apr	6ex Het Hol
		11 apr	15ex Eempolder
		17 jun	8ex Spiegelpolder
		24 jul	6ex Horstermeer

Kolganzen (Anser albifrons)

Deze wordt vaak in gemengde groepen, met Rietganzen, gezien. Tot 1960 zijn vrijwel alleen waarnemingen uit de Eempolder en de Huizermeent bekend. Volgens Philippona en Mulder (Limosa 33:117) zijn er in deze gebieden onregelmatig enkele honderden Kolganzen aanwezig, meest bij vorst en sneeuw.

Na 1960 zijn er geen waarnemingen meer uit de Huizermeent (volgebouwd). In de Eempolder werden van 1960-1976 totaal tien waarnemingen van Kolganzen gedaan, waarbij 15-80 ex. gezien werden. In 1978 worden in januari en februari resp. 200 en 100 Kolganzen gezien. De winter van 1979 geeft een uitschieter: vier waarnemingen, waarbij de grootste groep 2800 ex. telde.

Als je de andere gebieden bekijkt valt het op, dat in de Nw. Keverdijksche Polder vooral in 1973 Kolganzen aanwezig zijn. Van januari tot half februari wordt zeer regelmatig een groep van 800-1500 ex. geteld. In de Hilversumse Meent worden vooral eind 1976 Kolganzen gezien: 6-1500 ex. De Heintjesrak- en Broekerpolder, die de laatste winters goed op ganzen bekeken werd, herbergde in 1976 500-1000 Kolganzen en in de winter van 1978/1979 160-2500 ex. De ganzen trekken 's avonds uit deze polder naar de Hollands-Ankeveense Plas (med. I. Mes). Ook wordt op de Spiegelpolder wel overnacht.

In de Noordpolder zien we in enkele winters Kolganzen, terwijl de afgelopen winter ook in de Horstermeerpolder en de Overscheense-, Berger- en Meentpolder Kolganzen voorkwamen.

Zomerwaarnemingen: In de A.M.N. worden twee zomerwaarnemingen in ons werkgebied genoemd:

- 12 sep 1940 2 ex Weesper Zandplaat (dagboek Slijper)
- 6 aug 1946 1 ex Hilversums Wasmeer (Lim. 39:48)

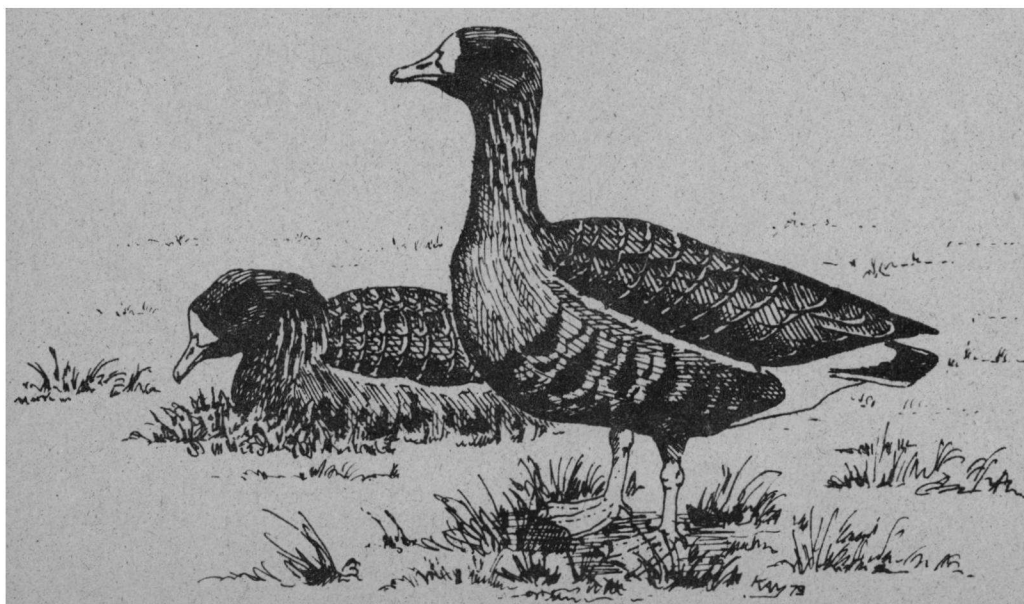
Eveneens in het Hilversums Wasmeer werd op 6 augustus 1964 een overzomende Kolkans gezien (Lim. 39:42).

In september en oktober 1967 worden tweemaal 80 en éénmaal 30 Kolkansen waargenomen in de Eempolder. Daar dit vrij oude waarnemingen betreft en er verder geen gegevens zijn, zijn ze niet te interpreteren.

Mogelijk worden, vooral in gemengde groepen, de jonge Kolkansen niet van Rietganzen onderscheiden. Het juveniel van de Kolkans is herkenbaar aan de combinatie van oranje poten en het ontbreken van zwart op de snavel.

WAARNEMINGEN KOLGANZEN

3 mrt 1940	400ex Eempolder	25 dec	50ex Bergse Pad Ankeveen
12 sep	2ex Weesper zandplaat	3 feb 1974	400ex Hilversumse Meent
22 mrt 1942	1000ex Eempolder	9 nov 1975	15ex Eempolder
6 aug 1946	1ex Hilversums Wasmeer	24 jan 1976	1000ex Heintjesrak&Broekerpolder
7 mrt 1948	8ex Eempolder op ijs	29 jan	1000ex "
28 okt	1 ex Eempolder op slib	6 feb	12ex Spiegelpolder
eind jan-20 mrt 1955	1500ex Huizermaat	6 feb	1000ex Heintjesrak&Broekerpolder
20 mrt	500ex Eempolder	13 feb	500ex "
3 jan 1958	1 ex Eempolder	20 feb	3ex rond Naardermeer
12 sep	+ 75ex "	16 nov	700ex Heintjesrak&Broekerpolder
1960	enkele 100den Eempolder+	20 dec	6ex Hilversumse Meent
	Huizermeent	22 dec	125ex "
6 aug 1964	1ex Hilversums Wasmeer landend	24 dec	8ex "
19 dec	enkele groepjes Eempolder	25 dec	14ex "
17 feb 1965	max 73ex "	26 dec	700 Kol/Riet "
13 feb 1966	18ex Eindegooi	29 dec	1500 "
29 sep 1967	80ex Eempolder	28 jan 1977	300ex "
29 okt	30ex "	12 feb	1ex "
29 okt	80ex "	25 dec	160ex Hollands Ankeveen
27 dec	+ 40ex "	8 jan 1978	200ex Eempolder
28 dec	25ex "	11 feb	100ex Eempolder-n
29 dec	30ex Ankeveen	12 dec	160ex Heintjesrak&Broekerpolder
7 sep 1969	1ex Muiderberg	14 jan 1979	2800ex Eempolder-n
11 jan 1970	150ex Bergse Pad Ankeveen	17 jan	308ex Eempolder
26 jan 1972	150ex Noordpolder	18 jan	4ex Naarderbos
30 jan	13ex Zanddijk	19 jan	5ex Horstermeer
19 nov	29ex Eempolder	24 jan	200ex Hollands Ankeveen
12 jan 1973	+ 80ex Noordpolder	4 feb	200 ex Berger/Meentpolder
29 jan	800-1000ex Nw Keverdijkse Polder	11 feb	350ex Nw Keverdijkse Polder
6 feb	40ex "	24 feb	20+100ex Hilversumse Meent
7 feb	800-1000ex "	24 feb	2500ex Heintjesrak&Broekerpolder
13 feb	800-1000ex "	1 mrt	750ex Noordpolder
14 feb	1000-1200ex "	5 mrt	100ex "
16 feb	1200-1500ex "	3+4 mrt	750ex "
15 sep	2ex Zanddijk	4 mrt	60ex Eempolder-n
2 dec	1ex t.o. Chem. Naarden	4 mrt	600ex Eempolder-n

Dwerggans (*Anser erythropus*)

Alle Dwergganzen, die ooit in ons gebied werden waargenomen, zijn óf geschoten óf gevangen. De vogels werden vervolgens meestal aan een museum of artis geschonken.

In de A.M.N. worden vier vangsten vermeld. Er werden totaal 13 ex buitgemaakt, waarbij eenmaal in januari onder Eemnes-Spakenburg 6 à 10 ex.

Uit het VWG archief is de volgende waarneming ontleend: 5 oktober 1904 vermeldde de Gooi & Eemlander, dat een jager een Dwerggans had geschoten in de Eemnesserpolder. Ook dit exemplaar werd aan Artis geschonken.

Uit de A.M.N. de volgende gegevens:

midden okt 1899 juv. ex. () gevangen bij Eemnes
20 jan 1903 1 ex. gevangen te Eemnes-buiten
jan 1940 6 à 10 ex. gevangen onder Eemnes-Spakenburg
9 dec 1948 1 ex. gevangen te Bunschoten

Rietgans (*Anser fabalis*)

In Midden-Nederland doortrekker en wintergast in vrij groot aantal (A.M.N.). In het archief zijn slechts enkele waarnemingen van voor 1970 aanwezig. Na 1971, dus sinds 8 jaar worden regelmatig Rietganzen waargenomen en wel vooral in de Hilversumse Meent en de Heintjesrak en Broekerpolder. In beide gebieden kun je iedere winter enkele honderden Rietganzen aantreffen. De groepen zijn vaak gemengd met Grauwe- en Kolganzen.

In de Eempolder en de Noordpolder zijn verschillende jaren Rietganzen te zien, hun aantal varieert zeer sterk: van één enkele tot honderden ganzen.

Uit de Nieuwe Keverdijksche Polder en de Aetsveldse Polder zijn twee waarnemingen. Gedurende de laatste winter werden ook in de Horstermeer polder en de Naardermeent Rietganzen gezien. In de Naardermeent waren er mogelijk ook Kolganzen bij: totaal 150 ex. In de Horstermeer zijn meerdere malen kleine groepen gezien.

Van de Rietgans zijn in ons werkgebied twee zomerwaarnemingen bekend:

8-10 juli 1965 1 ex, Eemmond (Lim. 40:58)

10 april 1969 2 ex, Gooise Zomerkade, Huizen

Van de vorm *Anser fabalis rossicus* (toendravorrm) is in ons gebied 1 waarneming bekend: 17 januari 1979 46 ex, Eempolder; in gezelschap van 1 ex *Anser fabalis fabalis* (taigavorrm). Determinatie van de ondersoort is mogelijk (maar moeilijk) op grond van snavelengte en -grootte, lichaamsgrootte en halslengte.

WAARNEMINGEN RIETGANS

18 okt 1958	lex Huizerpier	8 jan 1973	240 Riet/Grauwe Noordpolder
8-10 jult1965	lex Eemmond	12 jan	135 " Aetsveld
7 jan 1968	lex Eempolder	13 jan	145 " Heintjesrak en
10 apr 1969	2ex Gooise Zomerkade Huizen		Broekerpolder
20 jan 1971	580ex Heintjesrak&Broekerpolder	22 feb	365ex Noordpolder
31 jan	180ex Nw Keverdijkse Polder	21 jan 1974	500 Riet/Grauwe Heintjesrak&
5 feb	7ex Gooimeer		Broekerpolder
13 feb	14ex Hilversumse Meent	27 jan	300ex Hilversumse Meent
14 feb	16ex Eempolder	3 feb	200ex "
14 feb	40ex Hilversumse Meent	6 feb	600 Riet/Grauwe Heintjesrak en
21 mrt	lex Eempolder		Broekerpolder
30 jan 1972	14ex Zanddijk	12 okt	180ex Eempolder
5 feb	580ex Hilversumse Meent	4 jan 1975	250ex Hilversumse Meent
26 feb	30ex rond Naardermeer	11 jan	250ex "
24 dec	190ex Noordpolder	21 dec	375ex "

4 jan 1976	195ex Heintjesrak&Broekerpolder	26-31 dec	300ex Heintjesrak&Broekerpolder
13 jan	2ex Loendervense Plas	30 dec	180ex Eempolder-n
19 jan	32ex Aetsveldsche Polder	7 jan 1979	4ex Horstermeer
6 feb	200ex Heintjesrak&Broekerpolder	14 jan	700ex Eempolder-n
24 jan	2ex Hilversumse Meent	17 jan	1fabalis "
31 jan	1+53 "	17 jan	46rossicus "
20 feb	500ex "	18 jan	150ex Naardermeent
23 feb	400ex Heintjesrak&Broekerpolder	18 jan	30ex Eempolder
28 feb	7ex Hilversumse Meent	19 jan	95ex Horstermeer
16 ov	200ex Heintjesrak&Broekerpolder	22 jan	4ex "
20 dec	110ex Hilversumse Meent	25 jan	10ex "
22 dec	125ex "	27 jan	10ex "
24 dec	280ex "	3 feb	8ex Eempolder
1 jan 1977	9ex Eempolder	4 feb	12ex Horstermeer
16 jan	110ex Hilversumse Meent	8 feb	24ex "
21 jan	+ 350ex Heintjesrak&Broekerpolder	11 feb	11ex Nw Keverdijksche polder
12 feb	175ex Hilversumse Meent	11 feb	9ex Heintjesrak&Broekerpolder
19 feb	50ex Naarderbos	24 feb	50ex "
4 dec	30ex Hilversumse Meent	24 feb	53+120 Hilversumse Meent
5 dec	40ex "	26 feb	73ex Horstermeer
31 dec	90ex "	1 mrt	40ex Noordpolder
15 jan 1978	14ex Heintjesrak&Broekerpolder	3-4 mrt	40ex "
11 feb	270ex Hilversumse Meent	5 mrt	8ex "
12 feb	38ex Binnendijksche/Overscheenschepld	5 mrt	4ex Hilversumse Meent
18 feb	325ex Hilversumse Meent	5-8 mrt	850ex Heintjesrak&Broekerpolder
21 feb	250ex Oostermeent		
24 feb	350 Riet/Grauwe Noordpolder		

Kleine Rietgans (Anser branchyrhynchus)

Onregelmatige doortrekker in zeer klein aantal; incidenteel pleisterend (A.M.N.).

Sinds het eind van de zestiger jaren is deze soort vrijwel ieder jaar in de Hilversumse Meent waargenomen. Meestal gaat het om enkele tientallen exemplaren.

In februari 1978 werd geregeld een groep Kleine Rietganzen in de Hollands-Ankeveense Plas waargenomen, die dagelijks in de Hilversumse Meent ging fourageren.

In de Noordpolder werd in 1967 en 1973 enkele malen een groep Kleine Rietganzen gezien. In de Eempolder zijn drie waarnemingen bekend. Verder zijn er enkele verspreide waarnemingen.

Ook deze soort wordt in gemengde groepen gemakkelijk over het hoofd gezien. Mogelijk komen meer Kleine Rietganzen voor in ons gebied, die als (gewone) Rietgans worden gedetermineerd. De soort is te onderscheiden door licht blauwgrijze bovenzijde in sterk contrast met zeer donkere kop en hals; kleine, zwart en roze snavel en roze poten.

WAARNEMINGEN KLEINE RIETGANS

13 mrt 1955	2ex Eempolderkust	5 jan 1974	8ex Eempolder
25 feb 1966	50ex Hilversumse Meent	22 dec	10ex Hilversumse Meent
17 dec	6ex Eempolder	14 feb 1975	10ex Oostermeent Huizen
25 jan 1967	34ex Hilversumse Meent	3 dec 1976	27ex Hilversumse Meent
25 jan	74ex Noordpolder	18 dec	40ex "
3 feb	122ex "	18 dec	17ex "
10 feb	110ex "	22 dec	195ex "
9 jan 1968	6ex Hilversumse Meent	24 dec	5ex "
10 jan	6ex "	16 jan 1977	48ex Hilversumse Meent
3 mrt 1969	3ex Zuiderheide	26 feb	6ex Eempolder
23 feb 1970	250ex Hilversumse Meent	6 feb 1978	19ex Hilversumse Meent
14 mrt	1ex Huizen Haven	11 feb	14ex "
16 jan 1973	70ex Hilversumse Meent	feb 1978	7ex Heintjesrak&Broekerpolder
29 jan	2ex "	18 jan 1979	1ex Naarderbos
22 feb	134ex Noordpolder		

Sneeuwganzen (Anser caerulescens)

Dwaalgast. In de A.M.N. worden in ons gebied zes waarnemingen vermeld, waarvan één bevestigde.

17nov-20 dec 1891 4 ex op gemeente-weide Naarden (Eykmán, 1949)
 23 feb 1942 1 ex. bij Naarden (dagb. Volkers)
 8 mrt 1942 1 ex. Naardermeer (dagb. Volkers)
 22 mrt 1942 1 ex. Eempolder (dagb. Volkers)
 29 mrt 1947 2 ex. Huizen (Lim.20:239) bevestigd
 23 feb 1963 40 ex. Nederhorst den Berg (Lim.38:32)
 13 jan 1968 1 ex. Bilthoven (Vj. 16:542)

Rotgans (*Branta bernicla*)

Van deze kleine gans zijn, omdat hier in het gebied geen geschikt biotoop is, slechts elf waarnemingen bekend, waarbij de hoogste aantallen 150 en 60 ex: 16 feb 1941 en 12 feb 1958 beide in de Eempolder (A.M.N.).
 Meer recente waarnemingen:

17 nov 1963 2 ex. Eemmond
 9 okt 1965 2 volw+4 jongen Naarden
 23 okt 1975 2 ex. t.o. Muiderhaven
 11 jan 1979 11 ex. Heintjesrak en Broekerpolder
 24 jan 4 ex. Hollands Ankeveense Plas

Brandgans (*Branta leucopsis*)

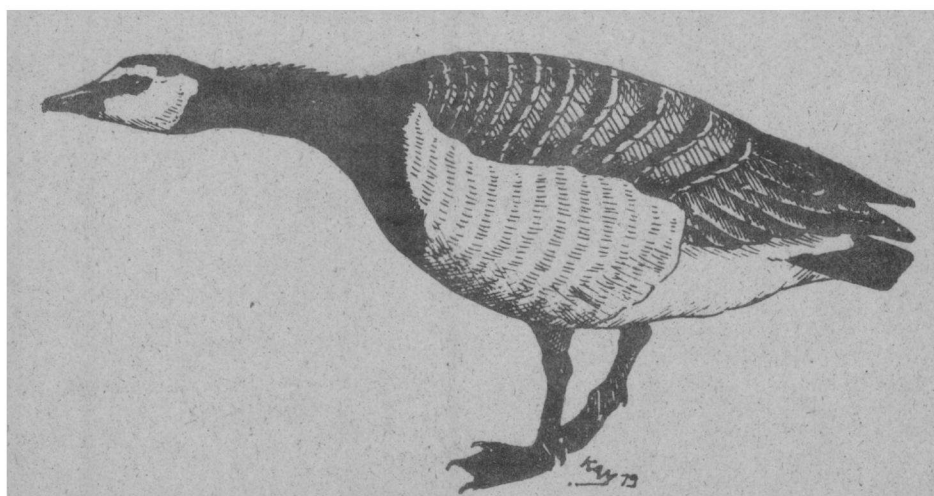

Vanouds werden er in min of meer regelmatig kleine aantallen Brandganzen gezien in Eemland (A.M.N.).

Meestal worden ze bij groepen Grauwe-Kol- of Rietganzen gezien. Het grootste aantal werd de afgelopen winter waargenomen: 300 ex verdeeld over vier groepen in de Eempolder en eveneens 300 ex in de Oostermeent.

In de Huizermeent werden enkele malen Brandganzen waargenomen. In de Noordpolder waarnemingen in 1972 en 1979, terwijl in de Overscheense etc. polder in 1975 en 1979 Brandganzen gezien zijn. De Heintjesrak- en Broekerpolder telde in februari 1976 20-50 Brandganzen.

Er zijn verschillende zomerwaarnemingen bekend. Het moet niet uitgesloten worden dat dat ontsnapte huisdieren betreft.

WAARNEMINGEN BRANDGANS

16 jan 1955	6ex Eempolder	23 jan	70ex Eempolder
27 feb	4ex Huizermeent	26 jan	50ex Noordpolder
3 mrt	4ex Eempolder	4 jan 1975	4ex Overscheensche/B/Meentp
4 mrt	4ex Huizermeent	21 dec	1ex Naardermeer
24 dec	1ex Huizermeent	6 feb 1976	50ex Heintjesrak&Broekerp
25 dec	1ex Eemmond	13 feb	20ex "
8 feb 1958	3ex Huizermeent	14 feb	1ex Eempolder
6 dec	1ex Huizen kust	19 feb	1ex Dammerkade
17 jan 1962	6ex Blaricum	28 jan 1978	3ex Eempolder
17 mrt. 1963	1ex Huizen	14 jan 1979	80ex Eempolder-n
27 apr 1965	2ex Hilversums Wasmeer	20 jan	10ex Gooiersgracht Blaricum
28 apr	2ex "	20 jan	300ex Eempolder-n+z
4 mei	2ex "	3 feb	15ex Eempolder sluis
27+28apr1968	2ex "	4 feb	25ex Overscheensche/B/Meentp
5 mei	2ex "	8 feb	300ex Oostermeent
10 mei 1971	1ex Laarder Wasmeer	5 mrt	12ex Noordpolder
23 jan 1972	12ex Eempolder	8 aug	3ex Hollands Ankeveen
23 jan	1ex Laarder Wasmeer		

Canadese Gans (Branta canadensis)

In Midden-Nederland onregelmatige gast. In de A.M.N. worden vijf waarnemingen in ons gebied genoemd,

29 mrt 1949 1 ex. Huizen (Lim.30:103)
1 apr 1951 1 ex. 's-Graveland (Lim.30:48)
18 jan 1970 4 ex. Eemmond (med. Sluiper)
1 feb 1970 1 ex. Eemmond (med. Sluiper)

In ons archief zijn nog twee waarnemingen bekend:

30 dec 1972 1 ex. Laarder Wasmeer
20 mei 1973 1 ex. Eemnesservaart Eemnes

Roodhalsgans (Branta ruficollis)

In Midden-Nederland zeer zeldzame dwaalgast (A.M.N.).

Slechts één waarneming:

1 jan 1979 3 ex, Noordpolder.

Belangrijkste ganzengebieden:

Eempolder:

Het meest uitgestrekte polderlandschap in ons werkgebied. Al van oudsher bekend als ganzenpleisterplaats. Alle soorten komen in de Eempolder voor, van enkele tot honderden exemplaren.

Het gevaar, dat deze ganzenpolder bedreigt is, dat de polder binnenkort wordt herverkaveld om de landbouw zo rendabel mogelijk te doen functioneren. De boerderijen, vooral ligboxenstallen, dreigen midden in de polder geplaatst te worden, zodat men het hele gebied intensief kan gebruiken. Behalve voor ganzen is een dergelijke ontwikkeling funest voor verschillende weidevogels (Kemphaan, Watersnip, Tureluur).

Hilversumse Meent:

Deze polder is vooral van belang voor de Kleine Rietgans, terwijl de andere grauwe ganzensoorten er ook zeer regelmatig worden aangetroffen.

Heintjesrak en Broekerpolder:

Steeds belangrijker wordende ganzenpolder, vooral voor Rietgans en Kolgans. Ook de jagers ontdekten dit: er wordt regelmatig op ganzen gejaagd! De ganzen, die overdag in de polder fourageren trekken 's avonds naar de aangrenzende Hollands-Ankeveense Plas, ook vanuit de Hilversumse Meent vinden slaapvluchten naar deze plaats. Bij strenge vorst brengen de ganzen de nacht ook wel op de eveneens aangrenzende Spiegelpolder door.

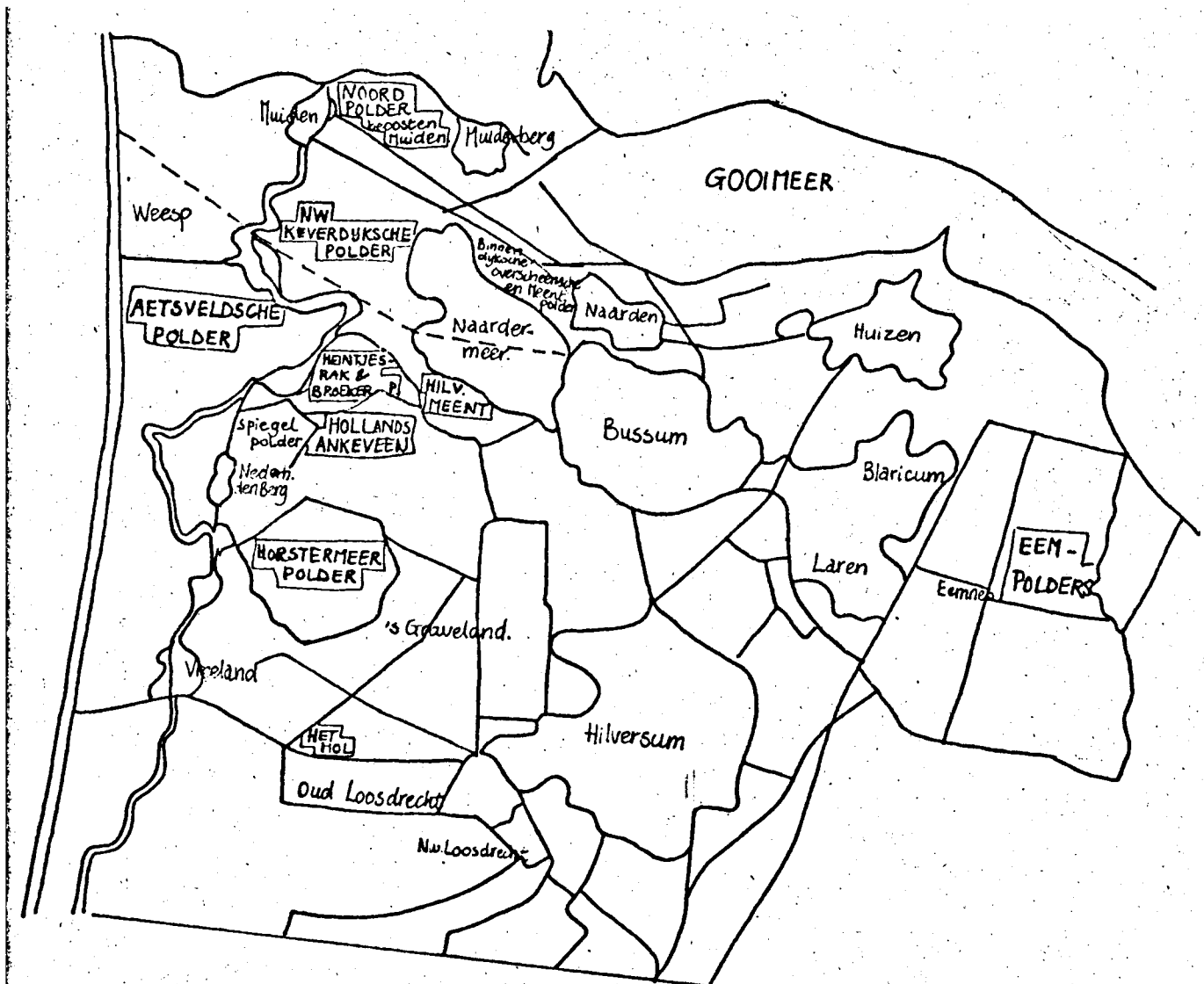
Noordpolder beoosten Muiden:

Er zijn lang niet iedere winter ganzen gezien. Toch zijn er, waarschijnlijk vooral tijdens strengere winters vrij grote aantallen aanwezig.

Konklusie:

Wie ganzen wil zien hoeft 's winters niet naar de Flevopolders, maar kan ze dichterbij huis vinden. Al gaat het over het algemeen niet om schokkend grote aantallen, toch mogen onze gebieden best vermeld worden.

Met dank aan iedereen, die voor dit verslag gegevens beschikbaar stelde.

In het bijzonder dank aan Rob Moolenbeek voor zijn aanwijzingen bij de uitwerking.

Van de volgende waarnemers zijn gegevens verwerkt:

ACJN Bussum, ACJN Weesp, A.J.Beintema, A.Bode, J.L.Bos, P.Dieperink, W.Dubbeldam, N.J.Dwars, R.Farjan, P.H.Fuchs, J.W.v.Galen-Last, Gaddela, J.P.G.v.d.Geld, F.Griffioen, J.A.Guldemond, R.de Haan, J.Harder, A.C.Hartlief, W.v.d.Hijden, M.v.Houten, J.de Jonge, D.A.Jonkers, T.Jonkers-Kemper, KJN, F.v.Klaveren, J.Koel, J.Koen, P.C.Lips, P.Logtmeijer, R.v.Maanen, H.Marinus, K.Mauer, I.Mes, A.du Mosch, R.G.Moolenbeek, Th.Mulder, NJN Hilversum, Nuyen, J.v.Oord, E.R.Osieck, R+L Oudejans, A.Pluister, P.v.d.Poel, R.v.Poelgeest, S.H.Poelstra, H.W.Reddingius-Schreuder, Chr.Rey, F.de Roder, F.G.+L.F.Rijnja, W.Schipper, P.Schoorl, N.A.Schouten, J.P.Seyffert, A+K+T.Stoker, J.Taapken, F.Tolner, A.P.Vermeule, D.Visser, W.Visser, R.de Wijs, I.v.Woersem, Wolff, J.G.Wurster, W.v.d.Zwaan.

Literatuur:

- Alleyn, W.F. et al(1971). Avifauna van Midden-Nederland. Assen.
Bijtel, H.J.V. van de(1979). Pleisterende ganzen: een nieuwe attractie van het Langbroekergebied. De Kruisbek 22 (2): 25-34.
Dubbeldam, W. De Grauwe Gans in Flevoland 1972-75 Limosa 51:6-30.
Lebret, T. et al(1976). Wilde ganzen in Nederland. Zutphen.
Timmerman, A. Ganzen in Nederland. Natuur & Landschap 30:117-138.
Timmerman, A. Het wintervoorkomen van de Kleine Rietgans. Limosa 50: 71-91.

